

Założenia funkcjonalne projektów.

W ramach projektu realizowane będą:

- I. Specjalna strefa kultury częścią której jest Specjalna Strefa Sztuki,
- II. Rynek,
- III. Centrum Festiwalowo-Kongresowe,
- IV. Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno artystyczne.

Pomysł budowania nowego centrum Łodzi gdzieś w śródmieściu, gdzie teraz znajduje się dziwnie martwy obszar kilkudziesięciu hektarów nieczynnych fabryk, magazynów, chaszczy, składów węgla oraz torowisk kolejowych przy dworcu, zaczął się od idei Rynku. Wokół niego powstanie – obok budynku Specjalnej Strefy Sztuki – schowany pod ziemią dworzec kolejowy wraz z dworcem autobusowym; od strony wschodniej centrum festiwalowe, pierzeję południową zamknie zespół zrewaloryzowanych obiektów po stuletniej elektrociepłowni EC-1. Wokół tego kulturalnego i niekomercyjnego serca nowego centrum w naturalny sposób będzie narastać nowa tkanka miasta.

I. Specjalna Strefa Kultury, częścią której jest Specjalna Strefa Sztuki o funkcjach wystawienniczych, galeryjnych, edukacyjnych.

Istota tego projektu sprowadza się do powtórzenia przez Miasto tych samych czynności, jakie doprowadziły do jego rozwoju, kiedy Łódź była miastem czterech kultur.

Cztery kultury dziś to abstrakcja, cztery ulice to konkret. Wymieńmy pamięć o czterech kulturach na cztery ulice! Z punktu widzenia urbanistyki i socjologii ulica to kultura, żywa kultura. Tworzymy przecinające się ze sobą ul. Niemiecką, ul. Rosyjską, ul. Żydowską i ul. Polską. Powstaje w Łodzi nigdy nie istniejące wielokulturowe „nowe Stare Miasto” z ulicami, przy których znajdują się trudne teraz do określenia budynki.

Warunkiem podstawowym jest wybudowanie na wyznaczonej przez Miasto parceli czegoś, co miałoby żywy charakter, podnosiło prestiż Łodzi i dobrze funkcjonowało w strukturze miasta. Ten kwartał można sobie wyobrazić z jednej strony odwołując się do idei pawilonów narodowych na Biennale Weneckim, z drugiej do dzielnicy „przedstawicielstw” czy „ambasad”. Fragment wyznaczony przez wspomniane cztery ulice ma być czymś w rodzaju **Specjalnej Strefy Kultury** - jedynej takiej wśród specjalnych stref ekonomicznych, zawierającą w sobie – w samym środku – **Specjalną Strefę Sztuki** do pokazywania na miarę XXI wieku najistotniejszych dokonań artystycznych.

W odróżnieniu od Biennale miejsce to funkcjonowałoby cały czas i nie byłoby podporządkowane jednej naczelnej idei żywego dialogu międzykulturowego.

Wyznaczając kilkadziesiąt jednakowych działek (niczym w XIX wieku, nawiązując do początków Łodzi) symbolicznie Miasto zaprasza do ich zagospodarowania kultury, które na stałe wpiszą się w Stare Nowe nie tylko swoją pasją, swoją dumą, ale także architekturą. Mamy nadzieję, że najlepsi projektanci rysując poszczególne elewacje, niezależnie od siebie stworzą razem całość na miarę XXI wieku, a jednocześnie w odniesieniu do XIX I XX wieku ul. Piotrkowskiej, dziś największej dumy Miasta.

Specjalna Strefa Sztuki w Łodzi o funkcjach wystawienniczych, muzealnych, galeryjnych, archiwizacyjnych, edukacyjnych i rekreacyjnych.

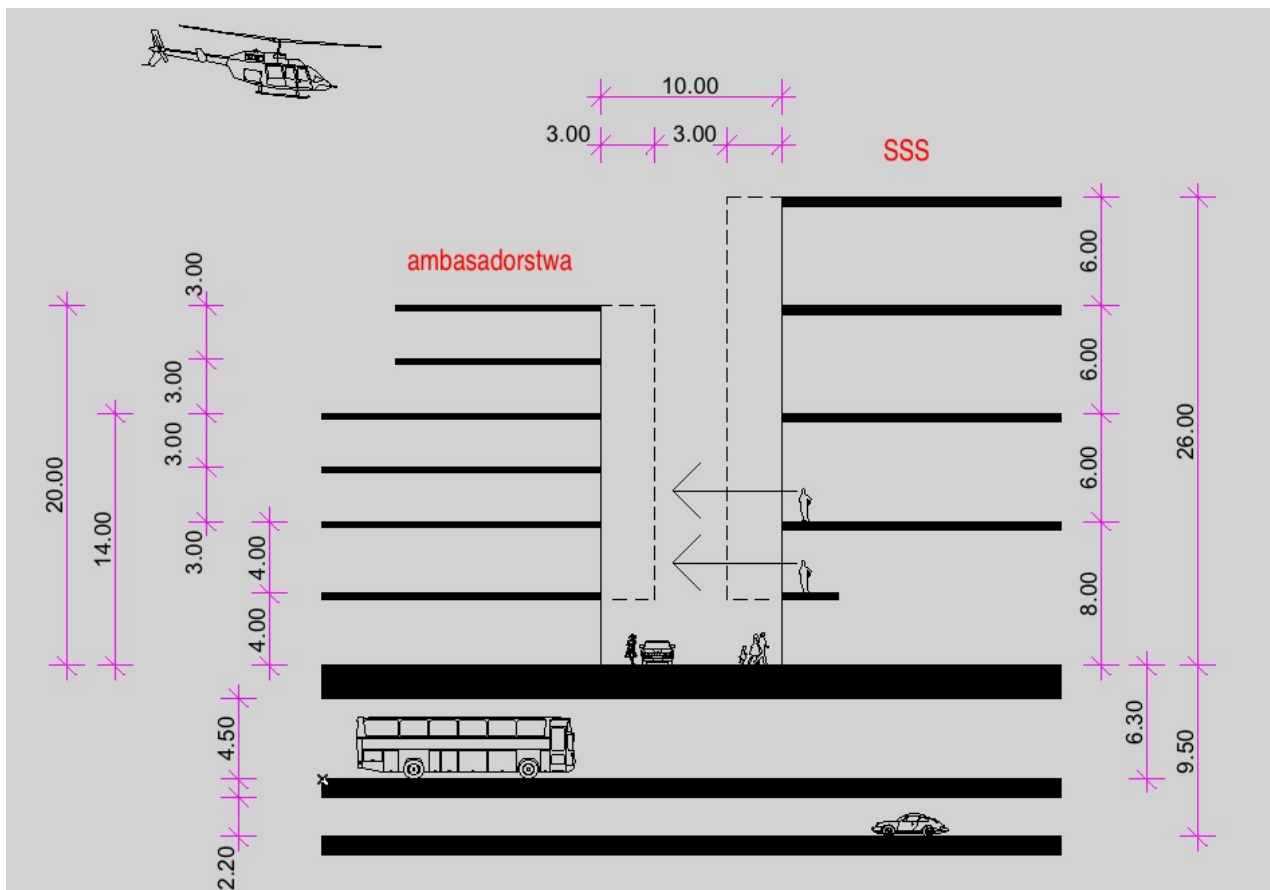
Według pierwotnego zamysłu konieczne jest podzielenie obiektu na trzy strefy:

1. STREFA PUBLICZNA w ramach której realizowany będzie program skierowany do szerokiej publiczności. Funkcje to:

- wielofunkcyjne audytorium dla ok. 350 osób, kabiny tłumaczy, zaplecza i toalety, osobne wejście z zewnątrz oraz hallu,

- sala wielofunkcyjna dla ok. 160 osób, na warsztaty, akcje artystyczne, projekcje, zaplecza i toalety, osobne wejście z zewnątrz oraz z hallu.
 - Centrum edukacji w ramach której możliwe będzie stworzenie przestrzeni kreatywności rodzinnej o powierzchni ok. 150 m², przestrzenie dla warsztatów artystycznych z zapleczem, powierzchnia 2 x ok. 150 m², możliwość utworzenia jednej sali, wys. ok. 4.8 m, przestrzeń aktywnych wystaw edukacyjnych, sala ekspozycyjna, powierzchnia ok. 200 m², wys. ok. 4.8 m, biblioteka i mediateka z otwartą czytelnią o powierzchni ok. 200 m², z zapleczem magazynowym o powierzchni ok. 200 m², czytelnia naukowa o powierzchni ok. 100 m² z archiwum o powierzchni ok. 100 m², wys. ok. 4.8 m, przestrzeń socjalna dla grup edukacyjnych, powierzchnia ok. 2 x 50 m², wys. ok. 3.6 m, przestrzeń socjalna dla nauczycieli i wolontariuszy, powierzchnia ok. 2 x 50 m², wys. ok. 3.6 m, „life long learning” - przestrzeń dla ludzi starszych realizujących się w procesie twórczym, powierzchnia 3 x ok. 50 m², wys. ok. 3.6 m
 - Dodatkowe przestrzenie ok. 500 m² z przestrzenią dla lekcji muzealnych dostępne z sal ekspozycyjnych, 3 pomieszczenia kwadratowe z zapleczem, powierzchnia 3 x ok. 100 m², wys. ok. 4.8 m, oraz miejsce do działań w „przestrzeni publicznej miasta” (*community art project*), dostępne tylko z zewnątrz budynku, powierzchnia ok. 200 m², wys. ok. 4.8 m.
2. STREFA EKSPOZYCJI - powierzchnia ok. 15 000 – 20 000 m² w części NAZIEMNEJ budynku
- Planowane jest wytyczenie kilku powierzchni ekspozycyjnych umożliwiającą realizację ekspozycji o różnej tematyce jednocześnie lub uzupełniających się wzajemnie. W ramach powierzchni ekspozycyjnych znaleźć można będzie:
1. główna powierzchnia ekspozycyjna: jeden samodzielny moduł o powierzchni ok. 1 500 m² – 2 000 m² wysokość ok. 12.00 m, przeznaczony na duże i ciężkie obiekty, produkcje multimedialne z reżyserką, garderoby, zaplecze techniczne, cateringowe i sanitarne, skomunikowany z hallem i forum, możliwość dostaw i obsługi z zewnątrz, magazyn podręczny, wykluczone oświetlenie dzienne,
 2. powierzchnie ekspozycyjne z techniczną możliwością łączenia pozostałych modułów podstawowych we wspólną przestrzeń ekspozycyjną o powierzchni np.:
 - a) 5 x ok. 1 000 m², sale zróżnicowane w charakterze i wysokości ok. min. 4.8 – max. 6.00 m, tradycyjne ciągi sal ekspozycyjnych z propozycjami różnych podziałów sal od powierzchni 100 m², magazyny podręczne, światło sztuczne,
 - b) 5 x ok. 1 500 m², sale zróżnicowane w charakterze i wysokości od 6.00 do 9.00 m, ekspozycje łączące różne rodzaje projektów, propozycje różnych podziałów sal, magazyn podręczny, oświetlenie zróżnicowane, w tym dzienne,
 3. 3 sale specjalistyczne do prezentacji medialnych z zapleczeniami i sanitariatami, łączna powierzchnia ok. 600 m², wys. ok. 6.0 m, wykluczone światło dzienne,
 4. bar i restauracja dla ok. 100 osób z aneksem kuchennym, zapleczem i sanitariatami, 2 windy towarowe do kuchni centralnej, do restauracji i kawiarni w hallu, dostaw, magazynu i chłodni oraz strefy cateringu na dachu,
 5. strefy wypoczynku - tarasy widokowe w budynku z widokiem na zewnątrz i wewnątrz Muzeum
- Przestrzenie ekspozycyjne połączone również elementami pionowej komunikacji – schody, schody ruchome i windy osobowe oraz towarowe.
3. STREFA POWIERZCHNI MAGAZYNOWYCH I ZAPLECZA TECHNICZNE – zlokalizowane na POZIOMIE -1 (obok przestrzeni parkingowej) o wysokości kondygnacji ok. 5 m oraz powierzchni ok. 5 000 m², w tym :

Ideę łączącą obiekty Specjalnej Strefy Sztuki ze Specjalną Strefą Kultury najlepiej obrazuje poniższy rysunek. Zakłada się iż obiekt specjalnej strefy sztuki będzie miał wysokość nie większą a niżeli 26 m a pierwsze dwie kondygnacje budynku będą miały te same wysokości co obiekty znajdujące się w specjalnej strefie kultury – roboczo zwane ambasadorstwami. Ulice oddzielające poszczególne części Specjalnej Strefy Kultury będą miały około 10m szerokości.

II. Rynek

We współpracy z PKP Dworzec Fabryczny z peronami przeniesionymi pod nowoczesną agorę, którą roboczo nazywamy Rynkiem, stanie się centrum miasta. Rynek będzie pełnił funkcje związane z realizacją imprez masowych, koncertów, pokazów czy happeningów. Zakładamy także powstanie tzw. Małego Rynku z monumentem, który stanie się symbolem Łodzi. Wygląd rynku oraz możliwości ekspozycji staną się przedmiotem konkursu architektonicznego.

III. Centrum Festiwalowo-Kongrsowe:

Przy Rynku zostanie wybudowana niezbędna Łodzi hala kongresowo-festiwalowa na 4 tysiące miejsc. Centrum festiwalowe będzie miejscem gdzie na dobre zagości festiwal Camerimage oraz pozwoli na organizację innych festiwali o randze międzynarodowej. Podstawowa funkcja to realizacja imprez masowych o charakterze festiwalowym.

IV. Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno-artystyczne.

W ramach rewitalizowanych obiektów Elektrociepłowni EC-1 wyszczególnione zostały trzy obszary:

1. EC-1 Wschód – budynki nr 3, 4, 5

100-letni zespół budynków EC-1 Wschód stanie się według założeń planu regulacyjnego przygotowywanych przez pracownię Roba Kriera dla obszaru Sienkiewicza-Narutowicza-Kopcińskiego-Tuwima jednym z ważniejszych obiektów tworzących klimat architektoniczny przyszłego Rynku Kobro, ale też kreujących nowe funkcje z przewagą usług kulturalnych, które powinny dominować w tym rejonie.

Gospodarzem powyższego obiektu na mocy porozumienia z Miastem jest Fundacja Sztuk Świata.

Główne wejście do całego kompleksu EC-1 Wschód planowane są od północy w połowie kubatury (w budynku B) z poziomu rynku, możliwe jest również wejście z najniższej części podziemnych parkingów (-9.5 m). Do obiektu możemy się też dostać od strony małego wewnętrznego ryneczku w części zachodniej całej kubatury (do części A i C).

Zespół obiektów EC-1 Wschód będzie przeznaczony na unikalne funkcje kulturalne.

Budynek A.

Ściany i przestrzeń maszynowni na poziomie $+0$ i w piwnicy, po doprowadzeniu do stanu dawnej świetności będzie służyła potrzebom wystawienniczym Fundacji. Galeria Fundacji będzie zaczynała się już w budynku B, przy głównym wejściu do całego kompleksu. Część przestrzeni głównego holu maszynowni będzie przeznaczona na mobilną widownię. Spektakularnym rozwiązaniem przestrzennym będzie zlokalizowanie zawieszonego w przestrzeni, kilka metrów nad posadzką, Teatru Dźwięku firmowanego przez współzałożyciela Fundacji – Davida LYNCHA, z zapleczem w zachodniej części budynku. Unikalność formy, magia miejsca i nazwisko, które za tym stoi, gwarantuje przyszłe powodzenie Teatru.

We wschodniej części budynku zlokalizowana będzie restauracja z efektownymi zachowanymi schodami i projektowaną antresolą. Zaplecze restauracji będzie umieszczone w piwnicy.

Budynek B.

Wejście do budynku znajduje się w centralnej części obiektu na poziomie $-9,5$ m z parkingów (dwupoziomowych) i z poziomu Rynku Kobro (poziom $+0$).

Centralna, wejściowa część budynku to galeria sztuki, która swoją kontynuację ma w przestrzeni budynku A.

We wschodniej części na poziomie $+0$ planuje się amfiteatralną mobilną widownię ELEKTRONICZNEGO TEATRU 3D. W piwnicach – obsługa techniczna widowni a w styku z kubaturą warsztatów – magazyny i pomieszczenia techniczne.

W zachodniej części budynku planowana jest BIBLIOTEKA z wydzieloną przestrzenią na tzw. TRANSLATORNIĘ i KAWIARNIĘ. BIBLIOTEKA to rodzaj galerii na przezroczyste pudełka, każde z pięcioma uwiecznionymi książkami, które ogląda się wchodząc po ślimakowej galerii. W środku tej przestrzeni znajduje się WIEŻA WYOBRAŹNI podzielona na pięć poziomów. Galeryjki zewnętrzne wieży to przestrzeń przeznaczona na prezentację SZTUKI ZAPAMIĘTYWANIA ŁODZI – unikalnej wizytówki pięciu dzielnic Łodzi. Środek wieży to pięć wnetrz z przesklonymi stropami, gdzie według specjalnych zasad widzowie wybierają obrazy z wyświetlanych na ekranach LCD filmów. TRANSLATORNIA to wydzielona akustycznie przestrzeń pozwalająca skupić się przy ekranie monitora podczas lektury tekstu.

W piwnicy – KSIĘGARNIA KSIĄŻKI ARTYSTYCZNEJ.

Ścianę budynku tworzy specjalny system cegieł podłączonych do siłowników sprzężonych w jeden system reagujących na impulsy z komputera. Pozwala to dzięki specjalnemu oprogramowaniu na dowolne kształtowanie elewacji budynku - tworzenie iluzji klasycznej elewacji by za chwilę być odzwierciedleniem abstrakcyjnej kompozycji.

Całości dopełniają WROTA o wymiarach $16\text{ m} \times 16\text{ m}$ o grubości $1,5\text{ m}$. WROTA mają możliwość otwierania się podczas specjalnych okazji.

Budynek C.

Przestrzeń budynku warsztatów (budynek C) będzie przeznaczona na parterze w połowie na biura Festiwalu CAMERIMAGE i w połowie na drobne usługi gastronomiczne. Jedna i druga funkcja będą dostępne z rynku i małego podwórka w południowo-wschodniej części kompleksu. Piwnica będzie kontynuacją funkcji z parteru. Piętro to STUDNIA WZORNICTWA – pomieszczenia do kreatywnej pracy twórczej, nadbudówka – pokoje gościnne dla artystów pracujących piętro niżej.

Powyżej znajdzie się wieloprzestrzenne pomieszczenie skomunikowane z biurem CAMERIMAGE klatką schodową i windą wychodzącą z kubatury budynku warsztatów w formie wieży zegarowej, która powinna stać się jedną z dominant przyszłego rynku. Pomieszczenie to, to poczekalnia dla artystów, którzy stąd właśnie zaczną swoją drogę po umownym „czerwonym dywanie“, będącym w tym przypadku iluminowanym łącznikiem zawieszonym nad jezdnią ulicy Targowej, który scali kompleks EC-1 Wschód z Centrum Festiwalowym.

Komin – ewidentny symbol tego miejsca - będzie niewątpliwie akcentem identyfikującym przestrzeń. Szczególną atrakcją będzie planowana w jego wnętrzu winda, która będzie wywozić chętnych mocniejszych wrażeń i niesamowitych widoków ponad górną krawędź komina. Wejście do windy znajdować się będzie w budynku B.

2. EC-1 Zachód – kompleks budynków 9, 10, 11, 12, 12a, 43, 36

„Energopolis” bo tak roboczo zostało nazwane Muzeum Techniki jakie ma tam powstać, powinno być największą na świecie ekspozycją poświęconą szeroko pojętej energii. Forma tej ekspozycji to zarówno zabytkowe obiekty starej elektrowni jak i ich otoczenie.

Części składowe :

A. Centrum Nauki oraz Ogród Nauki,

Kluczowe słowa pomocne przy zdefiniowaniu charakteru obiektu to interaktywność eksponatów – eksponaty typu hands on. Nowoczesne obiekty typu science centre budowane w ostatnich latach składają się zarówno z części „indoor” jak i „outdoor”(Science Garden =Ogród Nauki).

B. Muzeum Techniki = Mega Muzeum Techniki,

Na terenie zabytkowego obiektu jakim jest stara elektrownia należy rozważyć dla celów marketingowych wyodrębnienie placówek muzealnych typu Muzeum Techniki, Muzeum Energii, Muzeum Wody, Etc. W Muzeum Techniki znajdują się ciekawe ekspozycje, które dzięki interaktywnym przyrządom wyjaśniać będą skomplikowane teorie i działanie różnego rodzaju wynalazków i odkryć techniki. Pozostałości wszystkich maszyn i urządzeń wykorzystywanych podczas działalności kompleksu EC1 tworzyć mogą jedyne w swoim rodzaju Muzeum Energii oraz Muzeum Wody.

C. Historyczny Park Tematyczny

W celu odtworzenia starego układu urbanistycznego jak również w celu przyciągnięcia turystyki masowej krajowej i zagranicznej potrzebne jest odpowiednie zagospodarowanie terenu otaczającego zabytkowe budynki.

Może to być forma parku tematycznego poświęconego zabytkom techniki jak i w związku z wizualizacją budynków przedstawioną w projekcie architektonicznym Roba Kiera.

3. EC-1 Południowy wschód – kompleks budynków nr 24, 25, 26

Obiekt ten stanowić będzie w założeniu zaplecze informatyczno medialne o nazwie roboczej Okno medialne. W obiekcie tym znajdują się miejsca dla dziennikarzy umożliwiające przygotowanie transmisji na żywo jak też pomieszczenia serwerowi. Dzięki zainstalowanym urządzeniom możliwe będzie zrealizowanie założenia zapewnienia dostępu do bezprzewodowego Internetu w Nowym Centrum. Dodatkowo infrastruktura ta umożliwi realizację innowacyjnych zamierzeń kulturalno artystycznych wykorzystujących najnowocześniejsze zdobycze technologiczne dla stworzenia nowej jakości sztuki i kultury.

Dodatkowym rozwiązaniem jest umieszczenie multimedialnej czytelnii umożliwiającej zapoznanie się z wersjami elektronicznymi najwspanialszych dzieł sztuki Łodzi, Polski a w przyszłości z całego świata.

Funkcje zlokalizowane w budynku można podzielić na:

1. Sale do realizacji transmisji telewizyjnych,
2. Sala serwerów,
3. Pomieszczenia biurowe,
4. Czytelnia multimedialna

Poniższy rysunek prezentuje podział oraz lokalizację odpowiednich budynków:

